HISTORIA

ΕΠΙΦΑΝΙΩΝ GRAECO carmine conscripta per Abrahamum Löscherum.

Ἄσμα γενεθλιακόν, θείαν δεδαημένος ὀμφὴν
ἡ γλυκερὸν χαθέῳ φθέγματι ψάλλω ἔπος
ἀενάῳ βασιλῆ, καὶ ποικιλοδώρῳ ἄνακτι
μουνογενῆ Χρισῶ τοῦτο ἀείδω ἔπος.
πνεῦμα θεοῦ, φῶς ἀνθρώπων, μεγα χάσμα, πόθόστε
εὐσεβέων, αἴγλη ἱμερόεσσα βίου:
Δεῦρο, ἡ ὀυρανίοις θεοδέγμενα θέσφατα μύθοις
ἔννεπε, παμμεγεθῆς θέσκελα θεσμὰ θεοῦ.
Δῶρ κράτος αὐτακεκὲς, θαλερὴν ἐπιδέρκεο μῶσαν,
εὐτάκτοις ἐλαφρὸν φρεσὶν ἄφρε νόον.
γηχὺς ἔων συγερόστε χρόνος, ὅτε χείματος ὥρη
ἐς γαῖαν νιφετοῦς ἠνεμόεσσα χέῃ.
ἡ βορέης πόρθησε, καὶ δ' ἐνδρεα μακρὰ καθέλκων
προσβάλλῃ κρυεραῖς ὄυρεα πάντα πνοαῖς.
βιγεδανοὺς ὄμβρους, ἡ ἀπαύεα κρυμὸν ἐγείρῃ
πηγυλὶς, ἐιαρινὰς ἀντιασάσα σποραῖς.
καὶ τότε παρθενικὴ λεχὼ, τότε πότνια μήτης
πάγκαλον ἐμ μέσῃ γείνατο νυκτὶ βρέφος.
γείνατο θεσπέσιον βασιλῆ, δι' ἀτάκτοιρα κόσμου,
κοίρανον ὀυλύμπου, κοίρανον ἀθανάτων.
ἀλλ' ὀυκ ἐυρυτενεῖ, καὶ πουλυμελάθρῳ ἐμ ὄικῳ
πρωτοτόκος μήτης ἄξιον ἔχε τόπον.
ἀυχμώδεις τε βοῶν σαθμοὺς ὑποδῦσα καὶ ἀρνῶν
ἔνθα θεόκλητον προσκατέθηκε θάλος.
ἐς φάτνην κρύπτῃ πάντων σημάντορα λαῶν.
ἀμφὶ δὲ μίν νοερῶς πάσγανα μικρὰ βάλεν.
ἀιχάνεσθε ξένοι, λαμπροῖς μεγάροισιν ἐνόντες,
ἀιδοῦς, ἠδὲ θεοῦ μνήσιν ἀνηναμένοι.
ὅς γὰρ ἅπαντα μόνος κατέα, ἡ ἅπαντα βραβεύῃ
δρώμασιν ἔγκειται, καὶ καλάμῃσι πένης.
ὅν πόντος γρομέῃ, καὶ πάνγροφος αἶα γεραίῃ
ἄχρονον, ἀυτόφυτον, κοιρανέοντα, μεγαν:
τοῦτον ἀπωσάμενοι, καὶ ἀπεχθήρανταες ὁμοίως
ἐμ σαθμοῖς ἰδίῃ λείπετ' ἀταθαλίῃ.
ὅσ φιλέσκε γένος μερόπων, γεγαὼς μεροπεσιν,
φεῦ, νῦν ὀυτιδανὸς μισολόγοισι δοκῆ.
ἀυτίκα δ' ὑψιμέδων σκιῆ ἀειδηλα πιφαύσκων
ὕγεος ἐυγνωσον πᾶσιν ἔδειξε γένος.
ἄγγελοι ἐυπειθῆς μέλπουσ' ἐρικχέας ὕμνους
ἐυκρεκτὸν τι σαφῶς ἐξερέουσι μέλος.
πλησίον ἐσάοντες σκαιοὺς τέρπουσι νομῆας.
τερπετ' ἀμωμήτοις ἐύκολα μηλα λύραις.
πρὸς δὲ καὶ, ὡς τιμὴν παῖς ὑψιμέδοντος ἄροιτο,
ἔκδηλόντε θεοῦ πᾶσι γένοιτο κλέος:
λαμπετόων ἀσῆς σελάγιζε, καὶ ὀυρανόθι πρὸ
ἀκτίνων φανεραῖς λαμπρὸν ἔδαιε βολαῖς.
πῦς βάλεν ἀκάματόντε, ἡ ἄπετον ἔκχεεν αἴγλην
ἀμφιδρόμους τρεῶν ἐυνομέως ἕλικας.
γρῆς τοῦτον βασιλεῖς ἴδον ἀσέρα, ὄς χαμοι ἄνδρες
μασῆρεσ' ἄστρων ἐυδόκιμοίτε λόγοις.
πιμπλαμένοι διδαχῆς, πολυλήϊοι, ἐὺ δὲ θέμισας
εἰδότες, ἔυκοσμοι, γρισμάκαρέστε βίου.
τοὺς τότε δρειμύσέβας, ἡ θαῦμ' ἔχει ἐισορόωντας,
γεινάμενον βασιλῆ πᾶσι λέγουσι νέον.
κἀκεῖνον βροτέῃς ἀθρῇν μεμαῶτες ὀπωπαῖς
τηλεδαποὶ μακρὰν ἐνθύ μολοῦσιν ὁδόν.
ἀλλὰ πορευομένων ἡγεῖται ἀθέσφατος ἀσῆς,
καὶ σολύμων ταχέας θῆον ἐς ὀῦδας ἄγει
ἔνθα περὶ χρισῶ τεχθέντος ἅπαντα δαῆναι
βουλομένοι, σμικρὰν ἄνδρες ἄγουσι γρισῆν
χρισὸν μασεύουσι θεῶ πειθήνιοι ἄνδρες
ἐκ θαμὰ ζητοῦντες, ποῦ νέος ἐσὶν ἄναξ;
ἡρώδης δὲ βαρυσενάχων, φήμητε χολωθεὶς
ἐμ φρεσὶν δολεραὶ μηχανᾶτ' ἀπάτην:
ὀυρανίῳ βασιλῆι φόνον ἡ κῆρα φυτεύῃ
λάθρᾳ ἀποκτείνῃ χρισὸν ἄνακτα θέλων.
ὄυνεκ' ἐς ὑψόροφον ἐκαλεσατ' ἐπίλυδας αὐλῆν,
ἡ τόδε ψευδήμων πᾶσιν ἔλεξεν ἔπος.
κλῦτε φίλοι, βασιλεὺς ὀυκ ἐνθάδε ὑψιγένεθλος
κῆται, ἐμ ἀλλοδαπῇ παιδίον ἐσὶ πόλει.
ὄυνομα τῆς πόλεως βηθλήμ, βηθλήμ γὰς ἀληθῶς
ἐσὶ πόλις, πασῶν ἡν προβέβουλε θεός.
ταῦτα θεόπνευσοι προεθέσπιζον πάλαι ἄνδρες,
ταῦτα προκηῆλαν μάντιες ἀγρεκέες.
ὀυκοῦν δ' ὀυλοσώκην νεαρῷ βασιλῆι τελέσαι
πεύδετε, ἡ ταχέεσσι εἴχετε θαρσαλέως.
σπουδαίως δὲ τόπον μασεύετε, ὦπες ἔνεσι
χρισός, ἐμ ᾧ μήτης γείνατο νυκτὶ αχον.
καὶ τὸν ἐγὼ, ἐστίκρα φέρωνγε, καὶ ἱερα ῥέξωμ,
ἱλάσκω, τὸ δὲ γαῖρ κοιρανέουσιν ἄλῃ.
ταῦτ' ἐπιτελλόμενος βασιλεὺς κακα φρεσὶν ὑφαίνῃ
ἀσβέσυ θυῆῶν σκῦλα μιαιφονίης.
οἱ δ' ἀπεθήσαντο, κραπεῶν αἰόντες ἐφεπμῶν,
ἡ θεοδηλήτυ πομπὸν ἔχουσιν ὁδοῦ.
ἀκροφανὴς ἀσῆς φλογόεντι πρόῃε πυρῶ,
ἰθύνων ἀξαπτους, ἄμμορος ἀμπλακίης.
ὥστ' ὄυν ὀτρηροῖς ἅμα τοῖς θεράπωσιν ἔδεθλον
σάυθροοι ἐυπροσίτυ ἤλυθον ἐς πόλεως:
ἀκροφανὴς ἐπάνω τοῦ δώματος ἵσαται ἀσῆς,
ᾧ τοτε σῶν κεδνῇ μητέρι χρισὸς ἐνῶν.
γηθόσυνοι δὲ μάλα σαθμοὺς ὑπέδυσαν ἀκόσμυς
ἀγχίμολοιτε δόσαν ποικίλα δῶρα βρέφει.
σμύρναν, ἡ χρυσὸν προσένεγκαν, ἡ λιβανωτόν.
κεδνὰ μονοσκήπτρυ σύμβολα κοιρανίης.
γόυνατ' ἀμφιπαγῆ δοχμώσαντες μάλα σεμνῶς
θέσκελον ἐυφήμοις χρισὸν ἔτιον ἀρῶς,
ἡ μέτα ταῦτ, ὀτε δὴ καταδαρθῆν θύμος ἀνώγῃ,
κοιμῶνται καλοῖς σύζυγες ἐμ λέχεσι.
καὶ κοιμήθεσιν νύκτως κατ' ὄνειρας ἐπέσκ
ἄγγελος, ἀιθερίης μάρτυς ἐτκτιμίης.
νοσφίζῃ κέλεται παλινόρσους ἄλλον ἐπ' οἶμον,
πότμον ἀλυξαντας λοίγιον ἀνδροφόνυ
πειθομένοι δὲ θεοπροπίῳ ἐς παῖδα γαῖαν
ἦλθον ἀμφθείσας γῆς βασιλῆος ὁδοῖς
ἡρώδης δὲ κακὸς, συγερὸν κεχολωμένος ἦτος
μαίνεται ἀφραδέως, μῆνιν ἄνοικτον ἔχῃ.
ὠκυμόρους κτείνῃ παῖδας, διετῆς τε δαμάζει
ἄγριος, ὀυ τούτων ἄδρι φειδόμενος.
τύψε μινυωθαδίνς, ἐπιτίθια παιδία λόγχαις
φθῆρε, μιαιφονίης ἡ τέλος ὀυδὲν ἔων.
φῆ γὰρ ὀγ' ἐυκαίρως χρισὸν τίσαθαι ἀλήτην,
ἐσθ' ἁδὴν βασιλῆ αὐτοκέλευσον ἄγειν.
ἤμβροτες, ἡρώδη, σοι ὑπέρταλον αἶσχος ἀνάφας,
ζῆ χρισός, δωτὴς ὀλβιοδαιμονίης.
ζῆ χρισός. ζωῆς ἀρχός, σε δὲ πότμος ἔπιστεν
χρισός ἔχει νίκην, ἀλλὰ σύ πένθος ἔχεις.

EIVSDEM DE CHRISTO NATO Elegia.

EN reuehunt solitos rutilantia sidera cursus,
Elapsoq; biceps tempore Ianus adest.
Ianus adest, decedit hyems, nix alta liquescit,
Cana pruinoso uertice bruma fugit.
Eccè colorato surgens Sol aureus ortu
Flammiuomum roseo promouet ore caput.
Illustrat nostros propiori lumine fines,
Et croceum supera monstrat ab arce iubar.
Nec multum superest spacij, tria signa pererret,
Ortaq; florigeri tempora ueris erunt.
Et sic paulatim pars illa reuertitur anni,
Qua dat odoriferas terra reclusa rosas.
Qua uolucres iterum Zephyris spirantibus auræ
Flaua tepescenti flamine rura fouent.
Nox tenebras minuit, breuioribus instat habenis,
Longior auricomos protrahit hora dies.
Hæc aliquis cernens gaudet, gratesq; Tonanti
Soluit, & hoc, inquit, tempore frigus abit.
Quisquis es, exulta, gaude, fer ad æthera plausus,
Dic brumæ, gelida cum niue bruma uale.
Dum tamen hæc animum mulcet uentura uoluptas
Hoc etiam, quod adest percipe, lætus eris.
Inspice solennes hoc ipso tempore pompas,
Ecquid in his etiam, quod mediteris, habes?
Quod mediteris adest, Christus lux illa Tonantis
Hoc ipso brumæ frigore factus homo est.
Factus homo est, coeli summam qui temperat arcem,
Flaua triumphani qui regit astra manu.
Cepit honorato uitæ primordia partu
Qui uitæ fons est, quo duce uita uenit.
Preßit inornatas puerili pondere cunas,
Quem uaga stelligeri non capit aula Poli.
In stabulis mansans iacuit, cui subdita tellus
Seruit, barenosi quem timet unda maris.
Sparsa recollecto subijt præsepia fœno,
Qui riguam uiridi gramine uestit humum.
Mortales hausit, mortalibus editus, auras,
Qui regit, & ualido numine cuncta tenet.
Huic manifesta adsunt claris miracula signis,
Cœlestiq; satum semine multa probant
Bos genitum, iunctusq; boui ueneratur asellus,
Diuinum Pueri sentit uterq; decus.
Halantes instant, testatur anhelitus omen,
Et uelut occultæ pondera uocis habet.
Cœlicolæ post hæc ueniunt, iussuq; Tonantis
Ingeminat dulces turba canora sonos.
Alternant uario uocum discrimina cantu,
Hæc grauior uox est, personat illa minor.
Sollicitant faciles iucundo carmine neruos,
Artificiq; mouent fila sonora manu.
Efflat inæquales modulatrix tibia uentos
Assonat argutæ barbitos alta lyræ.
Inclyta disparibus raucescunt organa cannis
Temperat Angelicum tacta cicuta melos.
Concentus coeunt, geminantur in aëre uoces,
Omnibus una tamen uox sonat, eccè Deus,
Finis erat, festo cessant præconia plausu
A Ethereas repetunt agmina celsa domos.
Vt tamen illustri pateant miracula signo,
Post paucos oritur stella corusca dies.
Stella micat, radiosq; iacit, uultuq; sereno
Fulget, inexhaustum lumen ab ore uomit.
A Equatos complet radijs coëuntibus orbes,
Et crispat rutilas igne micante comas.
Sæpe quis aspiciens erecto sidera uultu,
Hæc, inquit, miror quid sibi stella uelit.
Ampla iacet regio, fœlix, operosa metallis
Persia, diuitijs, imperioq; potens.
Huic infinito contermina Media tractu
Adiacet, ac certo limite iungit agros.
Est quoq;, thurilegos Arabas, finesq; propinquos
Quæ tangit longo terra Sabæa situ.
Hic uixere Magi (Reges studiosa uetustas
Nominat, eximium testificata genus)
Qui uisis stellæ radijs, uisoq; rotatu
Aeterni signum Regis id esse putant.
Hunc & adire uoiunt omnes, huic fausta precari
Et, nisi detrectet, munera ferre parant.
Consilijs mora segnis abest, decreta capessunt,
Et, ne conatus impediantur, eunt.
Stella peregrinos rediuiuo lumine calles
Indicat, & certum carpere monstrat iter.
Nil fugiunt, iucunda uia est, cepisse labores
Non piget, ire libet, tædia ferre iuuat.
Iamq; domum pariter subeunt, stabuloq; iacentem
Dilecta puerum cum genitrice uident.
Deponunt chlamydes, Tyrio nudantur amictu,
Et flexo libant oscula blanda genu.
Agnoscunt læti Christum, Regemq; salutant,
Munifica promunt regia dona manu.
Hic aurum præbet, quid enim pretiosius auro?
Fragrantem myrrham, quam ferat, alter habet.
Tertius insolito redolentia thura paratu
Fundit, et hæ patriæ sunt mihi, dicit, opes.
Hæc, bene si memores, an non augusta uidentur?
An non, ut debent, gaudia mille ferunt?
Ecce puellarem Christus descendit in aluum,
Vt nostris detur certa medela malis.
Par erat æterno propria uirtute parenti,
Et tamen exiguum censuit, esse parem.
Inferiora capit, fragilis commercia uitæ
Appetit, humana numina carne tegit.
Vt nostros tandem manes inferret Olympo,
Cœlestisq; daret gaudia summa chori.
Hæc norunt gentes, pietas hæc illa Magorum,
Hæc indefesso lumine stella probat.
Hinc igitur gratesq; refer, laudesq; Tonanti
Pange triumphali docta Iuuenta sono.
Regales imitare Magos, proficiscere, Christum
Quære, peregrino non latet ille solo.
Mitis adest, uicinus adest, rebusq; paratam
Spondet opem, querulas tu modo funde preces.
Funde preces, dic, Christe faue, miserisq; petitam
Affer opem, ueniat te duce chara salus.
Sic tibi longæuæ contingant tempora uitæ,
Sic felix, qui nunc incipit, annus eat.

Magnifico Dno Rectori
Commendationis ergo d.
Abraham Löscher